

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Libor Benda

Práci předložil(a): Luboš Dufek

Název práce: Názorová konfrontace Wittgenstein – Popper (Wittgensteinův pohrabáč)

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Autor si jako cíl své práce vytyčil analýzu a komparaci názorů Ludwiga Wittgensteina a Karla Raimunda Poppera za účelem pojednání zejména o jejich názorové konfrontaci, ale také shodě v některých oblastech. Tento cíl lze pokládat za naplněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.): Práce je rozdělena do tří kapitol. V kapitole první autor předkládá souhrnný přehled témat, v nichž mezi Popperem a Wittgensteinem panovala neshoda, jakož i těch, která byla naopak místem jejich vzájemné shody. Druhá kapitola je věnována pojednání o jejich rozdílných postojích k Vídeňskému kroužku a jeho logickému pozitivismu. V závěrečné třetí kapitole pak autor velmi stručně přibližuje údajný incident s pohrabáčem, který se mezi oběma filozofy odehrál roku 1946 v Cambridge. Práce obsahuje jednu obrazovou přílohu, která nicméně z hlediska záměru práce neplní žádnou podstatnou úlohu.

Co se týče obsahového zpracování, autor se nepouští do žádné vlastní hlubší analýzy, práce je v podstatě toliko kompilátem použitých sekundárních zdrojů, což je v případě bakalářské práce přípustné, ovšem je otázkou, zda autor v tomto směru přeci jen nepřekročil vhodnou mez. To se týká zejména první kapitoly, která je celá odstavec po odstavci (a dalo by se říci téměř větu po větě) víceméně volným přepisem celé použité studie Victora Rodycha „Popper versus Wittgenstein on Truth, Necessity, and Scientific Hypotheses“ – také rozdělení této kapitoly do podkapitol přesně odpovídá Rodychovu členění jeho studie. Autor v této kapitole sice zdánlivě čerpá také z Popperovy *Logiky vědeckého bádání* a z Wittgensteinova *Traktátu* a jeho *Filosofických poznámek* [*Philosophical Remarks*] (jež posléze uvádí v závěrečném seznamu literatury), jeho odkazy k těmto pracím se však překrývají s Rodychovými vlastními odkazy v použitém článku (autor pouze v případě Popperovy *Logiky* a Wittgensteinova *Traktátu* odkazuje k jejich českým překladům). Lze tak opodstatněně pochybovat o tom, zda autor s uvedenými pracemi skutečně v pravém slova smyslu „pracoval“, anebo zda pouze dohledal příslušné pasáže v českých překladech (v případě Wittgensteinových *Filosofických poznámek* se autor drží Rodychových odkazů k anglickému překladu).

Další výtky z hlediska obsahového zpracování se pak týká autorovy práce s odbornými termíny. V autorově pojednání o názorových shodách a rozdílech mezi Popperem a Wittgensteinem a o jejich rozdílných vztazích k Vídeňskému kroužku se z pochopitelných důvodů objevují termíny jako falzifikacionismus, induktivismus, problém indukce, realismus či korespondenční teorie pravdy, a dále pak logický atomismus, logicismus, psychologismus, formalismus, empirická hypotéza nízké úrovně, protokolární věty a další. Autor však k žádnému z těchto termínů nepodává ani krátký vysvětlující výklad, pouze je v ucelených formulacích přebírá z odkazovaných zdrojů, a tudíž není zcela zřejmé, zda je schopen s těmito pojmy samostatně pracovat a zda jim sám rozumí – v tomto ohledu je autorův projev poněkud nepřesvědčivý. V bakalářské práci bych očekával jejich alespoň stručné vymezení.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.): Jazykový projev práce je dobrý, pouze místy se vyskytují ojedinělé překlepy. Formální nedostatky se však nacházejí v odkazech na použitou literaturu,

konkrétně ve formátu odkazů na články z odborných časopisů. Autor uvádí odkazy tohoto druhu ve formě (např.)

RODYCH, Victor, *Popper versus Wittgenstein on Truth, Necessity, and Scientific Hypotheses*, in: *Journal for General Philosophy of Science*, Kluwer Academic Publishers, 2003.

zatímco správný tvar podle platné normy je

RODYCH, Victor, „Popper versus Wittgenstein on Truth, Necessity, and Scientific Hypotheses.“ *Journal for General Philosophy of Science*, roč. 34 (2003), č. 2, s. 323–336.

Chybně jsou rovněž uvedeny odkazy na kapitoly v knize, které autor uvádí ve formě

POPPER, Karl, *Hľadanie lepšieho sveta*, text: *Ako vidím filozofiu*, Bratislava: Archa, 1995.

zatímco správný tvar podle platné normy je

POPPER, Karl, „Ako vidím filozofiu.“ In: *týž, Hľadanie lepšieho sveta*. Bratislava: Archa, 1995, s. 158–173.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.): Práce není špatná a autor v ní stanovený cíl v rámci svých možností splnil, její celkovou úroveň bohužel snižují nedostatky, které jsem zmínil výše v části věnované obsahovému zpracování. Práci by nepochybně prospěla větší invence v práci se zdroji – autor se téměř vždy v daném okamžiku drží pouze jednoho vybraného sekundárního zdroje, který téměř vyčerpávajícím způsobem reprodukuje, následně přejde k dalšímu sekundárnímu zdroji, který opět stejným způsobem reprodukuje, atd. (příčemž extrémním případem je v tomto ohledu již zmíněná první kapitola, která je v podstatě úplným volným přepisem Rodychovy studie včetně odkazů na Popperovu *Logiku vědeckého bádání* a na Wittgensteinův *Traktát* a jeho *Filosofické poznámky*). Ve svém výkladu tak autor postupuje spíše podle použitých zdrojů než podle témat, kterým by svoji práci se zdroji přizpůsobil. V důsledku toho se autor mj. na různých místech často opakuje a jeho výklad působí místy poněkud neuspořádaně. Práci by rovněž zcela určitě prospělo větší využití primárních zdrojů, které se ve stávající podobě omezují téměř (nebo zcela?) výlučně na pasáže, na něž je odkazováno v použité sekundární literatuře.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři): Autor se ve výkladu Wittgensteinových názorů věnuje bez jakéhokoliv zdůvodnění pouze jeho ranému „traktátovskému“ období a ani slovem se nezmiňuje o jeho pozdní filosofii, jako by Wittgenstein po celý svůj život zastával názory předložené v *Traktátu*.

- 1) Jaké k tomu měl autor důvody?
- 2) Znamená to, že rozdíly mezi Wittgensteinovou ranou a pozdní filosofii jsou z hlediska názorových rozdílů a shod mezi Popperem a Wittgensteinem irelevantní?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): Dobře.

Datum: 16. 5. 2013

Podpis: Mgr. Libor Benda, v. r.